

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718201358
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6718201358.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovéj, v spore žalobcu U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. R. XXXX/XX, XXX XX K., zastúpený advokátom JUDr. Ľubomírom Ivanom, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, proti žalovaným 1/ L. V., nar. XX.XX. XXXX, bytom B. XXXX, XXX XX B., 2/ W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX, XXX XX B., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Janou Valachovou, so sídlom M. Rázusa 49, 984 01 Lučenec, o určenie vlastníckeho práva o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/5/2018-323 z 1. decembra 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobca U. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX je výlučným vlastníkom v podiele 1/1 nehnuteľnosti parcely registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape parcelného čísla XXXXX/XX o výmere 250 m², druh pozemku trvalý trávny porast vedenej Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre okres Y., obec B., katastrálne územie B..

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom opätovne zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemku C-KN parcele č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 250 m² vedenej na LV č. XXXX pre katastrálne územie B. (ďalej aj „C-KN parcela č. XXXXX/XX“ alebo „sporná parcela“) ako výlučné vlastníctvo žalovaných 1/ a 2/ v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe notárskej zápisnice o osvedčení vyhlásenia žalovaných o vydržaní vlastníckeho práva k tejto parcele vyhotovenej notárkou L. U. X. pod sp. zn. N 9/2015, Nz 1911/2015 dňa 22.01.2015. Výsluchom strán sporu, svedkov R. X. (matky žalobcu), W. V. (sestra svedkyne R. X.), L. F. (svedok podpísaný na listine o kúpe nehnuteľnosti), L. F. (vlastníka susediaceho pozemku pri nehnuteľnostiach žalovaných) ohliadkou nehnuteľnosti na mieste samom, notárskymi zápisnicami sp. zn. N 9/2005, Nz 1911/2015 spísanej dňa 22.01.2015 na notárskom úrade L. U. X., notárskou zápisnicou sp. zn. N 372/2014, Nz 30377/2014 spísanou dňa 18.08.2014 na notárskom úrade L. R. U., notárskou zápisnicou sp. zn. N 31/06, Nz 2071/06 spísanej 20.01.2006 na notárskom úrade L. U. X., listom vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie B., výpisom z pozemkovej knihy - pozemnoknižnou vložkou č. XXX katastrálne územie B., dotazníkom a čestným vyhlásením na registráciu a spoplatnenie zmluvy, dvomi listinami spísanými 15.05.1979 o kúpe pozemkov, listom vlastníctva č. XXXX katastrálne územie B. považoval súd prvej inštancie za preukázané, že C-KN parcela č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 250 m² vznikla z pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XXXXX vedenej v pozemnoknižnej vložke č. XXX (ďalej aj „PKV č. XXX katastrálne územie B.“) v podielovom spoluvlastníctve právnych predchodcov žalobcu, okrem iných aj U. U., starej matky žalobcu v podiele 5/15 plus 2/15. Pôvodnú pozemnoknižnú parcelu č. XXXXX lúka F. o výmere 3 ha 18 árov 60 m² si predkovia žalobcu reálne rozdelili podľa toho, ako ju užívali

a ústnu dohodu o reálnej del'be spoluvlastníci rešpektovali. Jeho starej matke U. I., rod. U. pripadla aj časť nehnuteľnosti, z ktorej bola vytvorená parcela C-KN č. XXXXX/XX - predmet sporu. Žalovaní potvrdili, že v čase, keď sa so starou matkou žalobcu U. I. dojednávali o kúpe sporného pozemku, boli si vedomí, že predmetná parcela je evidenčne vedená v podielovom spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov. Súd prvej inštancie konštatoval, že reálny (vlastnícky) stav bol skutočne v rozpore so stavom evidenčným. Matka žalobcu si vlastnícke právo k nehnuteľnostiam po predkoch vysporiadala až v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 7C/289/1988 a v dedičskom konaní po svojej matke sp. zn. D 96/90, hoci k reálnej del'be pozemnoknižnej parcely medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi došlo už v roku 1947. Po skončení týchto súdnych konaní sa matka žalobcu R. X. stala vlastníčkou geometrickým plánom z roku 1988 novovytvorenej parcely EN XXXXX/X lúka o výmere 1198 m², z ktorej boli neskôr vytvorené C-KN parcely č. XXXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 1164 m², C-KN parcela č. XXXXX/XX zastavané plochy a nádvoría o výmere 16 m² a C-KN parcela č. XXXXX/XX zastavané plochy o výmere 18 m² (spolu 1198 m²), ktoré 02.11.2007 darovala matka R. X. synovi U. X.. Žalovaní sa stali výlučnými vlastníkmi v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov parciel C-KN č. XXXXX/XX zastavané plochy a nádvoría a C-KN parcely č. XXXXX/XX o výmere 442 m² na základe notárskej zápisnice N 31/2006, Nz 2071/2006. Na parcele C-KN č. XXXXX/XX je evidovaná stavba a to rekreačná chata so súpisným číslom XXXX, ktorá podľa rozhodnutia mesta B. o určení súpisného čísla z 13. marca 2006 vydaného pre účely zápisu nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností bola dokončená pred rokom 1976. Parcela č. C-KN XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 250 m² bola vytvorená geometrickým plánom č. 31644341-137/2014 z C-KN parcely č. XXXXX/X trvalý trávny porast o výmere 494 m² zapísanej na LV č. XXXX katastrálne územie B. v podielovom spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov. Na LV č. XXXX pre katastrálne územie B. je stále zapísaná C-KN parcela č. XXXX/X (správne XXXXX/X - poznámka odvolacieho súdu) o výmere 311 m² v spoluvlastníctve viacerých osôb, okrem iného aj matky žalobcu, v podiele 2/15. C-KN parcela č. XXXXX/XX bola vytvorená pre účely spísania notárskej zápisnice č. N 372/2014, Nz 30377/2014 dňa 18.08.2014 o osvedčení vyhlásenia žalobcu o vydržaní vlastníckeho práva k tejto parcele. V texte tejto notárskej zápisnice je uvedené, že právní predchodcovia žalobcu vydržali vlastnícke právo k žiadanému pozemku už 31.12.1942, títo zomreli a žalobca dedičskou postupnosťou po nich nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Ohliadkou na mieste samom súd prvej inštancie zistil, že C-KN parcela č. XXXXX/XX tvorí prístup k nehnuteľnostiam žalovaných pod parcelnými číslami C-KN XXXXX/XX a XXXXX/XX. Žalovaní v spore predložili dva doklady o kúpe nehnuteľnosti z rovnakého dňa. Jeden znie na celkovú sumu 2 700,- Kčs a druhý doklad na sumu 2 120,- Kčs za odkúpenie pozemku o výmere 352 m². Svedok L. F. potvrdil, že práve doklad znejúci na kúpnu cenu 2 120,- Kčs sa vzťahuje ku kúpe sporného pozemku a napriek tomu, že výpoveď svedka L. F. bola v priamom rozpore s výpoveďou svedkyne R. X. a W. V. súd prvej inštancie vyhodnotil, že predloženými dokladmi datovanými 15. mája 1979 a výpoveďou svedka L. F. žalovaní preukázali, že sporný pozemok od starej matky žalobcu odkúpili. Na základe výpovede žalovaných a svedka F. súd prvej inštancie považoval za zistené, že sa žalovaní ujali užívania sporného pozemku ako svojho, jeho stav udržiavali výlučne žalovaní a to aj v čase po výstavbe panelovej cesty. Podľa dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie „žalovaní si boli vedomí toho, že sporný pozemok nemajú prepísaný na seba, avšak boli v domnení, že rodina žalobcu vie, ako sa dohodli so starou matkou žalobcu. Je pravdou, že až po zápise svojho vlastníckeho práva k spornému pozemku časť za potokom začali využívať ako záhradku a časť, kde sa nachádza prístupová cesta si označili ako súkromný pozemok a následne zabránili prejazdu autami iných osôb... v zmysle vtedy právnych predpisov sa uvedeným postupom žalovaní nestali evidenčnými vlastníkmi spornej nehnuteľnosti". Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že skúmal, či mohli žalovaní nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, keď im nesvedčí zákonný titul nadobudnutia vlastníckeho práva (písomná zmluva registrovaná v evidencii nehnuteľností).

1.1 Nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním zo strany žalovaných posudzoval súd prvej inštancie podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“) v znení účinnom do 31.12.1982 (§ 46, § 134 ods. 1, § 135a ods. 1) a v znení účinnom od 01.04.1982 (§ 132a ods. 1, § 199 ods. 1, § 865 ods. 1) a citoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.1992 (§ 130 ods. 1, § 134 ods. 1, § 868 a § 872 ods. 1). Okresný súd popísal východiská nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním a zdôraznil, že novelou Občianskeho zákonníka uskutočnenou zákonom č. 509/1991 Zb. s účinnosťou od 01.01.1992 boli odstránené dovtedy platné obmedzenia možnosti nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním k nehnuteľnosti. Od 01.01.1992 so započítaním nepretržitej držby plynúcej aj pred 01.01.1992 mohol občan nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti vydržaním, ak splnil všetky zákonné predpoklady: nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci, nepretržitosť vydržacej doby, t. j. neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby a spôsobilosť predmetu vydržania. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky z obdobia rokov 2006 až 2017 za jednotnú súdnu prax súd prvej inštancie označil, že posúdenie otázky, či je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia jeho subjektívnych predstáv, ale dobromyseľnosť je potrebné aj objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k nakladaniu s vecou ako vlastnou. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva, t. j. uchopenie sa držby. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14.11.2018 za ústavne konformný výklad dobromyseľnosti držby treba považovať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol a nemôže byť rozhodujúce to, že pri tom nesplnil zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V prejednávanej veci podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaní preukázali, že sporný pozemok odkúpili od predchádzajúcej vlastníčky a za kúpu riadne zaplatili a následne pozemok začali užívať ako vlastníci napriek tomu, že si boli vedomí toho, že evidenčne je daný pozemok vo vlastníctve viacerých spoluvlastníkov a ani predávajúca predmetnú časť pozemku nemala evidenčne vysporiadanú pre neochotu ostatných spoluvlastníkov. Žalovaní užívali spornú nehnuteľnosť odo dňa kúpy 15. mája 1979 v dobrej viere, že im táto patrí, do užívania spornej nehnuteľnosti nikto ďalší nezasahoval a to ani žalobca, prípadne jeho právni predchodcovia. K sporom ohľadom nehnuteľnosti došlo až po zápise vlastníckeho práva žalovaných do katastra nehnuteľností po roku 2014. Žalovaní v súlade so zákonom nadobudli vlastnícke právo vydržaním, pretože spornú nehnuteľnosť dobromyseľne užívali od jej kúpy 15.05.1979 minimálne po dobu 10 rokov. Súčasný zápis vlastníckeho práva žalovaných v katastri nehnuteľností je v súlade so skutkovým stavom zisteným v tomto konaní, preto žalobu žalobcu považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú a zamietol ju.

1.2 Úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal súd prvej inštancie plnú náhradu trov konania s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku vyšším súdnym úradníkom.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca vytykajúc súdu prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ Civilného sporového poriadku). Žalobca tvrdil, že rukou písaná listina z 15. mája 1979 o kúpe nehnuteľnosti za kúpnu cenu 2 120,- Kčs sa vzťahuje k pozemkom pod chatou žalovaných a jej okolí, ktoré sú v súčasnosti evidované pod parcelnými číslami C-KN XXXXX/XX a XXXXX/XX. Žalovaní nemohli byť podľa názoru žalobcu dobromyseľní o tom, že im sporný pozemok parcelného čísla XXXXX/XX patrí, keď aj súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní nielen vedeli o tom, že nie sú vlastníckymi sporného pozemku, ale sa ako vlastníci ani nesprávali a to takmer až do podania žaloby v tejto veci. Na spornom pozemku si sused E. uskladňoval drevo, pozemok využívali ako prístupovú cestu ku svojim nehnuteľnostiam aj iné osoby. Žalovaní v konaní uvádzali, že s týmto stavom nemohli nič robiť, pretože pozemok nemali vysporiadaný, z čoho jasne vyplýva, že nielenže neboli presvedčení o svojom vlastníckom práve, ale pozemok v časti cesty v žiadnom prípade ako svoj vlastný žalovaní neužívali. V časti cesty žalovaní využívali sporný pozemok len ako spoločnú prístupovú cestu spolu s ostatnými okolitými vlastníckymi nehnuteľnosťami a tento stav rešpektovali vedomí si absencie svojho vlastníckeho práva a preto ostatným občanom v prechode týmto pozemkom nebránili. Tento pozemok do spísania notárskej zápisnice o vydržaní v roku 2015 žalovaní neoznačili ako svoj vlastný. Tabuľu s označením súkromný pozemok umiestnili až v roku 2015. Osobitný režim zdieľa časť sporného pozemku za potokom, ktorý žalovaní do roku 2015 vôbec neužívali. Pre vydržanie vlastníckeho práva je nutné presvedčenie osoby, že je vlastníkom nehnuteľnosti a zároveň nerušené užívanie veci ako vlastnej po celú vydržaciú dobu. Žalovaní jednu časť sporného pozemku za potokom do roku 2015 ani nemali záujem užívať a o druhej časti sporného pozemku pred potokom bolo ich údajné užívanie pozemku ako vlastného opakované a po celú dobu narúšané tretími osobami bez toho, aby sa žalovaní voči tomu bránili. Žalobca navrhol zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť rozsudok okresného súdu a žalobe žalobcu vyhovieť.

3. Žalovaní v stručnom vyjadrení označili odvolanie žalobcu za účelové, v ktorom opakuje už ním tvrdené skutočnosti odznejúce v priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Navrhli potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Žalobca vytykal súdu prvej inštancie nesprávne zistený skutkový stav a na jeho podklade aj nesprávne právne posúdenie veci. Za účelom posúdenia, či súdom prvej inštancie zistený skutkový stav zodpovedá výsledkom dokazovania, keď z protokolácie výpovedí na pojednávaní a pri ohliadke na mieste samom nebolo možné posúdiť, či odvolacia námietka podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku

je dôvodná, nariadil odvolací súd podľa § 385 ods. 1 C. s. p. pojednávanie, na ktorom v súlade s § 384 ods. 1 zopakoval a podľa § 384 ods. 3 C. s. p. doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu a po prijatí záveru, že súdom prvej inštancie zistený skutkový stav nemožno považovať za správny a následkom toho ani právne posúdenie veci, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil a žalobce žalobcu vyhovel.

5. Každá zo strán sporu tvrdila, že je vlastníkom C-KN parcely č. XXXXX/XX o výmere 250 m² trvalý trávny porast zapísanej v súčasnosti na LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie B. Okresným úradom Detva, katastrálny odbor v prospech žalovaných v podiele 1/1. Rozsudkom z 13. novembra 2018 súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu majúcu za to, že žalobcovi nesvedčí žiaden právny titul, na základe ktorého by mohol nadobudnúť vlastnícke právo k spornej parcele, keď podľa vlastného vyhlásenia v notárskej zápisnici spísanej 18. augusta 2014 na notárskom úrade L.. R. U. pod sp. zn. N 372/2014, Nz 30377/2014 žalobca pozemky zodpovedajúce parcelám C-KN č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 303 m² a C-KN č. XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere 250 m² nikdy neužíval, užívali tieto pozemky len jeho právní predchodcovia, ktorí vydržali vlastnícke právo dňa 31.12.1942 a on si odvodzuje vlastnícke právo od svojich právnych predchodcov titulom dedenia. Súd prvej inštancie v tomto rozhodnutí za sporné označil samotné užívanie nehnuteľnosti žalobcom alebo žalovanými, avšak nepovažoval za potrebné v tomto smere vykonať dokazovanie ani sa venovať okolnostiam predaja nehnuteľnosti starou matkou žalobcu žalovaným z dôvodu, že žalobca pozemok C-KN parcelu č. XXXXX/XX zdediť nemohol, keď jeho matka je žijúca a pokiaľ ani matka žalobcu nezdedila pozemok po starej matke žalobcu U. U. totožnej s U. I. evidovanou ako podielová spoluvlastníčka v pozemknoknižnej vložke č. XXX nemohla matka žalobcu žalovanému tento pozemok darovať. Okrem toho mala byť darovacia zmluva vyhotovená v písomnej forme následkom neplatnosti tohto právneho úkonu.

5.1 Odvolací súd uznesením sp. zn. 17Co/45/2019 z 30. januára 2020 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vytýkajúc súdu prvej inštancie, že nesprávne identifikoval predmet sporu, keď bez námietky aktívne vecne legitimovaných subjektov skúmal, či na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní spísanej notárkou L.. R. U. pod č. N 372/2014, Nz 30377/2014 (verejnej listiny) mohol byť žalobca zapísaný ako výlučný vlastník C-KN parcely č. XXXXX/XX a nevenoval pozornosť predmetu sporu, či mohli žalovaní 1/ a 2/ nadobudnúť vlastnícke právo k spornej parcele C-KN č. XXXXX/XX na základe údajov uvedených v notárskej zápisnici z 22.01.2015 spísanej notárkou L.. U. X., so sídlom v Y. pod sp. zn. N 9/2015, Nz 1911/2015. Súdu prvej inštancie uložil doplniť dokazovanie za účelom zistenia, či je pravdivé tvrdenie žalovaných, že v roku XXXX od U. I. odkúpili aj časť pozemknoknižnej parcely č. XXXXX zodpovedajúcej novovytvorenej parcele C-KN č. XXXXX/XX, z akého dôvodu sa ku dňu spísania notárskej zápisnice č. N 31/2006, Nz 2071/2006 táto časť pozemku vlastnícky usporiadať nemohla, ak podieloví spoluvlastníci pôvodnej parcely, z ktorej vznikla C-KN parcela č. XXXXX/XX udelili v roku 2006 súhlas s osvedčením vlastníckeho práva žalovaných k nehnuteľnostiam pod parcelnými číslami C-KN XXXXX/XX a C-KN XXXXX/XX a prečo súhlas k usporiadaniu vlastníckeho práva k pozemku zodpovedajúcom C-KN parcele č. XXXXX/XX udelený nebol. Úlohou okresného súdu bolo zistiť, za akým účelom bola vytvorená C-KN parcela č. XXXXX/XX polohovo nadväzujúca na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných s parcelným číslom C-KN XXXXX/XX a vysporiadať sa s tým, z akého dôvodu boli v jeden deň 15.05.1979 spísané dve rukou písané dohody o kúpe nehnuteľnosti vykazujúce odlišnosti nielen v písme, ale aj v označení zmluvných strán.

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 8. septembra 2020 pred Okresným súdom Zvolen navrhol vyžiadať z katastra nehnuteľností vývoj vlastníckych vzťahov k spornému pozemku parcele C-KN č. XXXXX/XX a zároveň aj postupnosť vlastníckych vzťahov k pozemkom evidovaných na žalovaných pod parcelnými číslami C-KN XXXXX/XX a XXXXX/XX a k pozemkom vo vlastníctve žalobcu pod parcelnými číslami C-KN XXXXX/X, XXXXX/XX a XXXXX/XX.

7. Na žiadosť súdu prvej inštancie o zaslanie evidencie vývoja vlastníckych vzťahov od roku 1970 k pozemkom parcelám č. XXXXX/XX, XXXXX/XX a XXXXX/XX evidovaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie B. a parcelám č. XXXXX/X, XXXXX/XX a XXXXX/XX evidovaných na LV č. XXXX katastrálne územie B. doručil Okresný úrad Detva, katastrálny odbor Okresnému súdu Zvolen kópiu originálu LV č. XXXX katastrálne územie B. spolu s listinami, na základe ktorých boli vykonávané zápisy na tomto liste vlastníctva a to rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 7C/289/88 z 31.10.1989, ktorým súd určil, že novovytvorená parcela EN č. XXXXX/X lúka o výmere 1198 m² vytvorená na základe geometrického plánu č. 244-265-301-88 zo dňa 14.06.1988 z pôvodnej parcely č. EN XXXXX/X lúka o výmere 3884 m² zapísanej na LV č. XXX katastrálne územie B., ktorá je totožná s parcelou č.

XXXXX zapísanou v pozemnoknižnej vložke č. XXX katastrálne územie B. ako lúka F. patrí do dedičstva po nebohej U. I., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX. Podľa dôvodov rozhodnutia pozemnoknižnou spoluvlastníčkou pozemnoknižnej parcely č. XXXXX v pozemnoknižnej vložke č. XXX katastrálne územie B. pod B5 bola U. U., stará matka žalobcu v tomto konaní a pod B1 U. U., rod. P., prastará matka žalobcu v prejednávanej veci. V konaní sp. zn. 7C/289/88 matka žalobcu R. X. ako žalobkyňa zhodne so žalovanými podielovými spoluvlastníkmi pozemnoknižnej parcely U. U., L. U., M. U., R. U., L. U., U. U. tvrdili, že pozemnoknižná parcela č. XXXXX sa delila na dvakrát. Prvýkrát bola rozdelená v roku 1947 na časti medzi U. U., rod. P. a jej šesť detí. Po smrti U. U., rod. P. bola jej časť znovu rozdelená medzi ostatných spoluvlastníkov a odvtedy každý užíval vydelenu časť ako svoju vlastnú. R. X. v tomto konaní tvrdila, že jej právnej predchodkyni pripadla nehnuteľnosť v rozsahu zodpovedajúcej geometrickým plánom č. 244-265-301-88 zo 14.06.1988 vytvorenej parcele EN XXXXX/X, ktorá nebola po matke U. I., rod. U. prejednaná v dedičskom konaní, z tohto dôvodu sa domáhala určenia vlastníckeho práva poručiťky ku dňu smrti k tejto časti pozemnoknižnej parcely. V dedičskom konaní sp. zn. D 96/90 zdedila parcelu EN XXXXX/X R. X. (matka žalobcu) v celosti. Z tejto parcely EN XXXXX/X boli vytvorené C-KN parcely č. XXXXX/X, XXXXX/XX a XXXXX/XX, ktoré darovacou zmluvou z 02.11.2007 darovali rodičia žalobcu žalobcovi. Vklad vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy bol povolený Okresným úradom Detva, katastrálny odbor pod V 1085/07. Súd prvej inštancie správne poznamenal, že tieto nehnuteľnosti netvoria predmet sporu, avšak vývoj vlastníckych vzťahov k častiam pozemnoknižnej parcely č. XXXXX katastrálne územie B. bol dôležitý pre zistenie, kedy a akým spôsobom a za akým účelom vznikla sporná parcela C-KN č. XXXXX/XX a kto sa k nej ako vlastník hlásil.

8. Práve z listín vzťahujúcich sa k zmene vlastníckych práv k parceliam evidovaným na LV č. XXXX katastrálne územie B. vo výlučnom vlastníctve žalovaných odvolací súd zistil, že v čase, keď sa vyhotovoval geometrický plán č. 106/2003 vyhotovený geodetom P. B. - T., so sídlom B. „za účelom zamerania stavby a oddelenia pozemku parciel C-KN č. XXXXX/XX a C-KN č. XXXXX/XX a na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam" už existovala parcela C-KN č. XXXXX/X katastrálne územie B., z ktorej podľa geometrického plánu č. 31644341-137/2014 vyhotoviteľa T. spol. s r. o., so sídlom vo Zvolene dňa 26.05.2014 pre účely „zamerania nehnuteľností C-KN parciel č. XXXXX/XX a XXXXX/XX a ich zápis do katastra nehnuteľností" bola oddelená aj sporná parcela. V rozhodnutí Správy katastra Detva zo 4. januára 2007, ktoré mal k dispozícii aj súd prvej inštancie (č. I. 301-302 spisu) je zistiteľné, že pôvodná parcela C-KN č. XXXXX/X vznikla geometrickým plánom č. 244-265-322/88, ktorým bola vytvorená C-KN parcela č. XXXXX/X a vznikla zostatková parcela XXXXX/X. Znamená to, že v čase vyhotovovania geometrického plánu č. 106/2003 overeného Správou katastra Detva až 19. januára 2006 pre účely spísania notárskej zápisnice notárkou L.. U. X. pod sp. zn. N 31/2006, Nz 2071/2006 dňa 20. januára 2006 o osvedčení vyhlásenia žalovaných o vydržaní vlastníckeho práva k C-KN parceliam č. XXXXX/XX a XXXXX/XX sa mohla vytvoriť aj sporná parcela C-KN č. XXXXX/XX, ak by bolo pravdivé tvrdenie žalovaných, že aj túto časť pozemnoknižnej parcely XXXXX katastrálne územie B. od pôvodnej podielovej spoluvlastníčky U. I. odkúpili za účelom zriadenia prístupovej cesty k parceliam C-KN XXXXX/XX a C-KN XXXXX/XX v rovnaký deň 15. mája 1979, pretože súhlas k osvedčeniu vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva žalovaným k C-KN parceliam č. XXXXX/XX a XXXXX/XX dali tí istí podieloví spoluvlastníci, ktorí by museli udeliť súhlas (podľa zákona „vyjadriť sa") aj k osvedčeniu vyhlásenia žalovaných o vydržaní vlastníckeho práva k spornej parcele C-KN XXXXX/XX. Vysvetlenie žalovaných, že v čase spísania notárskej zápisnice vyhotovenej L.. U. X. dňa 20. januára 2006 pod N 31/2006, Nz 271/2006 nemohli usporiadať vlastnícke vzťahy k parcele zodpovedajúcej súčasnej parcele C-KN XXXXX/XX pre nevyporiadané spoluvlastnícke vzťahy pôvodných vlastníkov neobstojí, pretože ak sa mohli z pôvodnej parcely C-KN XXXXX/X vytvoriť parcely C-KN XXXXX/XX a XXXXX/XX za súhlasného vyjadrenia podielových spoluvlastníkov parcely C-KN XXXXX/X, mohla sa vytvoriť v tom čase aj parcela C-KN XXXXX/XX. Nepresvedčivé je tiež vyjadrenie žalovaných, že za prioritu považovali pre spory so susedom V. usporiadať najprv vlastnícke vzťahy pod chatou a okolo chaty, keď kúpené pozemky od U. I. mali tvoriť súvislý celok a sporná časť mala zabezpečovať práve prístup na pozemky pod chatou a v jej okolí.

9. Vzhľadom na skutkové a právne odôvodnenie žaloby o určenie vlastníckeho práva zotráva odvolací súd na názore, že v prejednávanej veci bolo potrebné skúmať to, či žalovaní 1/ a 2/ mohli nadobudnúť vlastnícke právo k novovytvorenej parcele C-KN XXXXX/XX katastrálne územie B. vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako to vyhlásili pred notárkou L.. U. X., ktorá o ich vyhlásení spísala notársku zápisnicu N 9/2015, Nz 1911/2015 dňa 22.01.2015, ktorá slúžila ako podklad pre zápis vlastníckeho práva žalovaných k tejto parcele do katastra nehnuteľnosti. Podľa textu notárskej zápisnice

N 9/2015, Nz 1911/2015 žalovaní vyhlásili, že pozemok zodpovedajúci parcele C-KN XXXXX/XX o výmere 250 m² nadobudli titulom kúpy v roku 1978 od U. I., oprávnená držba začala plynúť 1. augusta 1978 a túto nehnuteľnosť dobromyseľne a nerušene bez zásahu cudzích osôb užívajú a v obci každý ich vlastnícke právo uznáva.

10. V čase spísania notárskej zápisnice N 9/2015, Nz 1911/2015 bola parcela C-KN č. XXXXX/XX zapísaná na LV č. XXXX v prospech žalobcu U. X. tiež na základe notárskej zápisnice osvedčujúcej vyhlásenie o splnení podmienok vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam so súhlasom podielových spoluvlastníkov pôvodnej nehnuteľnosti, z ktorých boli C-KN parcely č. XXXXX/XX a C-KN č. XXXXX/XX vytvorené. V geometrickom pláne č. 31644341-137/2014 vyhotoviteľa T. spol. s r. o. K. zo dňa 26. mája 2014 vyhotoveného na zameranie nehnuteľností a vytvorenie parciel C-KN XXXXX/XX a C-KN XXXXX/XX a ich zápis do katastra nehnuteľností nie je uvedený objednávateľ geometrického plánu. Iba z výkazu výmer, kde je pri novovytváraných parcelách uvedené meno R. X. je možné usúdiť, že geometrický plán objednala matka žalobcu R. X., ktorá bola podielovou spoluvlastníčkou pôvodných nehnuteľností a spolu s ostatnými podielovými spoluvlastníkmi podpísala vyhlásenie, že nemá výhrady, aby notárskym osvedčením získal U. X. titul pre zápis jeho vlastníckeho práva k týmto parcelám do katastra nehnuteľností.

11. Výsluchom svedkyne R. X. pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom nebolo možné zistiť, kto a z akého dôvodu dal vyhotoviť geometrický plán č. 31644341-137/2014, prečo sa parcela C-KN č. XXXXX/XX vytvorila práve v hraniciach kopírujúcich hranicu pozemkov C-KN parcely č. XXXXX/XX vo vlastníctve žalovaných a C-KN parcely č. XXXXX/X vo vlastníctve žalobcu a či následné právne úkony, následkom ktorých boli novovytvorené parcely zapísané do katastra nehnuteľností zodpovedali vôli účastníkov týchto právnych úkonov. I súd prvej inštancie pri výsluchu žalobcu na pojednávaní dňa 13.11.2018 postrehol, že sa žalobca ťažšie vyjadruje, k predmetu sporu nevedel uvádzať relevantné skutočnosti a to nielen preto, že všetko vybavovala jeho matka R. X.. Odvolací súd požiadal žalobcu na odvolacom pojednávaní dňa 29.09.2021 o doplnenie ďalších skutkových tvrdení za účelom zistenia, prečo sa vytvorila parcela č. C-KN XXXXX/XX v hraniciach vyplývajúcich z geometrického plánu č. 31644341-137/2014, avšak žalobca túto skutočnosť ozrejmiť nedokázal a z jeho výsluchu bolo evidentné, že konal na pokyn matky bez znalosti veci a nepochopil, aké následky vyvolá ním podpísané vyjadrenie, že nemá námietky, aby si žalovaní osvedčili vydržanie vlastníckeho práva k C-KN parcele XXXXX/XX, cez ktorú má vytvorený vchod na svoje nehnuteľnosti C-KN parcely č. XXXXX/X, XXXXX/XX a XXXXX/XX (zistené ohliadkou na mieste samom a výsluchom žalobcu a svedkyne R. X.), že zápisom vlastníckeho práva žalovaných k C-KN parcele č. XXXXX/XX v ich prospech stratí možnosť bez dovolenia žalovaných vstupovať cez túto parcelu na svoje nehnuteľnosti.

12. Dôvod vyhotovenia geometrického plánu č. 31644341-137/2014 neozrejmla ani svedkyňa R. X., ktorá nevedela odpovedať na otázku, či ona požiadala C.. M. T., aby pozemky v hraniciach novovytvorených parciel C-KN XXXXX/XX a C-KN XXXXX/XX zameral, čo bolo jej úmyslom, či postrehla, že novovytváraná parcela C-KN XXXXX/XX siaha až po hranice pozemku vo vlastníctve žalobcu. Svedkyňa R. X. sa vyjadrovala veľmi nepresne, stále opakovala len to, že žalovaným mienila časť z „ich parcely“ dať za účelom chovu hydiny, ale ani pred súdom prvej inštancie, na ohliadke na mieste samom ani pred odvolacím súdom nedokázala ohraničiť pozemok, na prevode ktorého do vlastníctva žalovaných sa so žalovanými dohodla. Svedkyňa zotrvala na tvrdení, že o kúpe pozemku žalovanými od jej matky U. I. svedčí len listina bez nadpisu s textom: „Dňa 15.05.1979 sme odkúpili pozemok vo výmere 352 m² od U. I., rod. U., za ktorý sme vyplatili sumu za 1 m² 6,- Kčs, celkom 2 120,- Kčs“, na ktorom sú ako svedkovia podpísaní P. F. aj L. F.. Vyhotovenie tejto listiny v dávnej minulosti potvrdil vo svojej výpovedi pred okresným aj krajským súdom aj svedok L. F..

13. Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

14. Ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke vydržania podrobne popísal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 8Cdo/94/2020 z 11. mája 2021 aj s poukazom na dovtedajšiu judikatúru tak, že účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym. Vydržanie hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom

stanovenú dobu. Jeho funkciou je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Opakom ovládania veci držiteľom je nečinnosť vlastníka. Držba predstavuje faktické panstvo nad vecou (naproti tomu vlastníctvo je definované ako právne panstvo nad vecou). Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva ju a požíva plody a úžitky z nej, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Z takto vymedzeného chápania pojmu „držba“ logicky vyplýva záver prezentovaný aj v odbornej literatúre, že k jednej a tej istej veci nemôže vzniknúť viac práv držby. Môže vzniknúť len nedeliteľné právo viacerých subjektov spoločne vykonávať to isté právo držby. Tvrdenie držiteľa, že mu vec patrí a že s ňou nakladá ako s vlastnou musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciú dobu dôvodné. Oprávneným držiteľom je držiteľ, ktorý so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Neoprávneným držiteľom je ten, ktorý so zreteľom na všetky okolnosti nie je (nemôže byť) dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Podmienkou vydržania je oprávnená držba spôsobilej veci trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj na okolnosti, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda aj na právny dôvod (titul), ktorý by mohol mať za následok vznik toho práva, vydržanie ktorého sa tvrdí.

15. Teoretické východiská vydržania prezentované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/94/2020 nie sú v rozpore s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018, ktorý na prejednanú vec podľa pokynu odvolacieho súdu súd prvej inštancie aplikoval, keď aj ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 484/2015 za ústavne súladný výklad § 134 Občianskeho zákonníka označuje taký, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. Dôraz sa teda pri inštitúte vydržania kladie predovšetkým na dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom, čo zdôraznil ústavný súd aj v bode 58 odôvodnenia citovaného nálezu, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť rozhodujúce, že pri tom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie alebo preukázateľne išlo o dar ako bezplatné plnenie.

16. Súd prvej inštancie z dôkazov vykonaných pred ním vyvodil záver, že žalovaní preukázali pred súdom, že sporný pozemok odkúpili od predchádzajúcej vlastníčky a za kúpu riadne zaplatili a následne pozemok začali užívať ako vlastníci a prijal záver, že žalovaní boli dobromyseľní držiteľia spornej nehnuteľnosti, i keď sám súd prvej inštancie zdôrazňoval, že už pri tvrdení kúpe nehnuteľnosti od U. I. žalovaní mali vedomosť o tom, že táto časť pozemku nie je evidenčne vysporiadaná medzi podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, že U. I. nebola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorú údajne predala žalovaným a o tom, že žalovaní nie sú vedení ako vlastníci nehnuteľnosti až do uskutočnenia zápisu podľa notárskej zápisnice N 9/2015, Nz 1911/2015 dňa 22.01.2015 žalovaní vedomosť mali. Tieto skutkové závery podľa názoru odvolacieho súdu neboli podporené vykonanými dôkazmi.

17. Už v uznesení sp. zn. 17Co/45/2019 upozornil krajský súd na výrazné odlišnosti listín, ktorými žalovanými preukazovali kúpu nehnuteľnosti od U. I.. Uvádzali, že listina v strede označená názvom „Dohoda“ sa vzťahovala k odpredaji pozemkov pod ich chatou a v okolí chaty (C-KN parcely č. XXXXX/XX a XXXXX/XX) a dokladom o kúpe spornej parcely teraz označenej ako C-KN parcela č. XXXXX/XX je listina bez názvu podpísaná dvomi svedkami P. F. a L. F.. F. R. X., dcéra U. I. uznala za vlastný podpis svojej matky ten, ktorý je na listine bez označenia a jej vyhotovenie v aktuálnej dobe potvrdil aj L. F.. Odvolací súd uveril svedkom R. X. a L. F., že listina s textom „Dňa 15.05.1979 sme odkúpili pozemok...“ s označením U. I. ako „pôvodný majiteľ“ bola vyhotovená v aktuálnom čase 15.05.1979, pretože označenie účastníkov tejto dohody „pôvodný majiteľ“ (dokonca napísaný stareckým písmom aj druhýkrát nad menom U. I.) a „majiteľ nový“ zodpovedá dobovému právnomu vedomiu ľudí a má pochybnosti o pravosti listiny označenej ako „Dohoda“, ktorá podľa tvrdenia žalovaných mala byť vyhotovená v ten istý deň 15.05.1979, hoci sa líši textúra papiera, použité pero, označenie účastníkov dohody už ako „predávajúci“ a „kupujúci“ a podpis predávajúcej vykazuje chybu v krstnom mene (U. namiesto U.). Ak by obe listiny boli vyhotovené behom dvom hodín ako tvrdila žalovaná 2/ na odvolacom pojednávaní, listiny by tieto výrazné odlišnosti zrejme nevykazovali.

18. Držiteľa definuje Občiansky zákonník v § 129 ods. 1 tak, že držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

19. Aj zo systematiky Občianskeho zákonníka, ktorý ustanovenie o držiteľovi zaraďuje pred ustanovenie upravujúce, kto sa považuje za oprávneného držiteľa je zrejme, že najprv musí byť preukázaná držba veci, až potom je možné hodnotiť, či je držiteľ oprávnený, teda dobromyseľný alebo nedobromyseľný. Žalovaní podľa názoru odvolacieho súdu nepreukázali faktickú držbu pozemku v hraniciach novovytvorenej C-KN parcely č. XXXXX/XX po potrebnú vydržačiu dobu 10 rokov ustanovenú v § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19.1 I keď odvolací súd považuje za pravú listinu s textom: Dňa 15.05.1979 sme odkúpili pozemok vo výmere 352 m² od U. I... s podpisom dvoch svedkov P. F. a L. F., nie je možné z tejto listiny vyvodiť skutočnosť tvrdenú žalovanými a svedkom F., že sa vzťahuje práve k spornej parcele. Ani z jednej so žalovanými predkladanej listiny nie je možné ustáliť, že potvrdzujú kúpu lúky od U. I., ktorá by mohla byť stotožnená s C-KN parcelami XXXXX/XX alebo XXXXX/XX, či XXXXX/XX. Právni nástupcovia U. I. uznali, že žalovaní odkúpili od ich právnej predchodkyne časť lúky F. v pozemkovej knihe katastrálne územie B. evidovanej pod č. XXXXX v rozsahu C-KN parcel č. XXXXX/XX a C-KN č. XXXXX/XX, v tejto časti je potrebné považovať ich skutkové tvrdenia za nesporné. Dôkazom o kúpe pozemku v rozsahu súčasnej C-KN parcely č. XXXXX/XX nie je ani Dotazník a čestné vyhlásenie za účelom registrácie a spoplatneniu zmluvy, kde je ako prevodca uvedená U. I. a nadobúdatelia L. V. a prevádzaná nehnuteľnosť označená ako časť parcely č. XXXXX lúka s vyjadrením Miestneho národného výboru v B. zo dňa 31.10.1979, v zmysle ktorého doporučuje prevod uvádzanej nehnuteľnosti na nadobúdateľa, ktorá časť pôdy bude slúžiť ako záhrada pre pestovanie zeleniny a prechovávanie včelstiev, pretože v roku 1979 sa na odkúpenej časti lúky pozemnoknižného čísla XXXXX (neskôr geometrickým plánom č. XXX/XXXX vytvorené C-KN parcely č. XXXXX/XX a C-KN č. XXXXX/XX) sa skutočne chovali len včely, ako to potvrdila žalovaná 2/ na odvolacom pojednávaní. V tom čase na tomto pozemku nestála žiadna chata, s výkopovými prácami a stavbou chaty začali žalovaní až v roku 1979, zrejme bez stavebného povolenia. Za účelom legalizácie stavby bolo vydané rozhodnutie o určení súpisného čísla mestom B. dňa 13.03.2006, v ktorom je uvedené, že rekreačná chata na parcele č. XXXXX/XX bola postavená pred rokom 1976, čo podľa výpovede strán sporu nezodpovedá skutočnosti, pretože v tom čase žalovaní ani vlastníkom pozemku pod chatou neboli.

20. Žalovaní tvrdili, že spornú parcelu užívajú od roku 1979. Za užívanie považovali, že ju vyčistili, aby bola priechodná, kosili, ale zároveň túto nehnuteľnosť na prechod ku svojim nehnuteľnostiam využívali aj susední vlastníci rekreačných chát, chodilo sa cez túto parcelu za účelom výstavby priehrady, E. si na nej uskladňoval drevo, nikdy si túto parcelu tak, ako C-KN parcely č. XXXXX/XX a XXXXX/XX neoplotili a prechodu inými osobami cez túto parcelu začali brániť až po zápise ich vlastníckeho práva k parcele C-KN č. XXXXX/XX do katastra nehnuteľností. O tom, že cesta cez spornú parcelu bola využívaná aj inými chatármi vypovedal aj svedok L. F. pred súdom prvej inštancie a potvrdil to aj pri svojom výsluchu na odvolacom súde. Všeobecné užívanie parcely C-KN č. XXXXX/XX obyvateľmi okolia vyplýva aj z rozhodnutia mesta B. o predbežnom opatrení z 20.11.2018 (ktoré je súčasťou spisu) vydaného na návrh 8 navrhovateľov, ktorým uložilo mesto B. žalovaným povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania brániaceho navrhovateľom 1/ až 8/ v prejazde motorovými vozidlami cez KNC parcelu č. XXXXX/XX katastrálne územie B., potvrdené Okresným úradom Banská Bystrica a preskúmané aj Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní pod sp. zn. 23S/149/2019 so záverom vecne správne. Dôkazy vykonané v spise nesvedčia o tom, že by žalovaní vykonávali vlastnícke oprávnenia v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka k parcele C-KN č. XXXXX/XX, že by túto vec držali ako svoju vlastnú v presvedčení, že im patrí.

21. Ak žalovaní neboli držiteľmi nehnuteľnosti C-KN parcely č. XXXXX/XX, nebolo potrebné posudzovať, či boli dobromyseľní po zákonom predpísanú vydržačiu dobu. Súd prvej inštancie odcitoval v dôvodoch rozhodnutia ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce vydržanie vlastníckeho práva v tom ktorom období, nevysvetlil však väzbu svojich úvah na citované zákonné ustanovenia a neuviedol, podľa akého znenia Občianskeho zákonníka posudzoval vydržanie vlastníckeho práva žalovanými a ku ktorému dňu sa žalovaní podľa jeho názoru stali vlastníkmi C-KN parcely č. XXXXX/XX podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

21.1 Odvolací súd opakuje, že vstup žalovaných do držby vo vzťahu k spornému pozemku nebol preukázaný pred zápisom ich vlastníckeho práva k tejto parcele na LV č. XXXX pre katastrálne územie

B. podľa záznamovej listiny Z-115/15, ktorou bolo osvedčenie vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva spísané notárkou L.. U. X. pod N 9/2015, Nz 1911/2015. Keby aj skutočne žalovaní vstúpili do držby tejto nehnuteľnosti, ako to tvrdia už v roku 1979, nebolo by možné považovať ich držbu za oprávnenú z dôvodu, že žalovaní mali vedomosť o podielovom spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov k parcele č. XXXXX, časť ktorej bola zapísaná pod týmto číslom v pozemkovej knihe, časť už na LV č. XXX, ako to vyplýva z geometrického plánu č. 244-265-322-88, ktorým sa vytvárala v tom čase parcela EN č. XXXXX/X. Žalovaní viackrát v spore uviedli, že vlastnícke právo k spornému pozemku si nemohli usporiadať z dôvodu, že podieloví spoluvlastníci pôvodnej nehnuteľnosti, z ktorej sa parcela vytvárala, nesúhlasili s usporiadaním vlastníckeho práva ani v prospech ním tvrdenej predávajúcej U. I., čo opäť dokazuje, že vlastnícke vzťahy k spornej parcele im známe boli. O tom, že žalovaní si aj v roku 1979 boli vedomí toho, že časť lúky F. s parcelným číslom XXXXX do vlastníctva od U. I. nenadobudli (pri tejto argumentácii nie je podstatné, či ide o časť lúky F. zodpovedajúcej C-KN parcelám č. XXXXX/XX a XXXXX/XX alebo XXXXX/XX), keď spoločne s U. I. vyplnili dotazník a čestné prehlásenie, ktoré malo slúžiť na registráciu a spolplatenie zmluvy o prevode nehnuteľnosti a ako žalovaná 2/ uviedla na odvolacom pojednávaní „s týmto papierom“ boli v záležitosti prevodu nehnuteľnosti aj na katastrálnom úrade, aj na mestskom úrade, čo nasvedčuje tomu, že žalovaným bola známa skutočnosť, že sa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobúda na základe písomnej zmluvy, ktorá pre svoju perfektnosť potrebuje registráciu štátnym notárstvom, ktorá má konštitutívne účinky vo vzťahu k vlastníckemu právu k nehnuteľnosti. Ak si boli žalovaní vedomí, že evidenčne vlastnícke právo k lúke predávajúcej im U. I. nenadobudli, už pri žalovanými tvrdenom vstupe do držby (nepreukázanom) neboli dobromyseľní o tom, že im pozemok súčasná C-KN parcela č. XXXXX/XX patrí a teda podmienky dobromyseľnej držby, ktorá musí trvať nepretržite 10 rokov, aby mala za následok nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nespĺnili (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/183/2019 z 29.06.2021). Pokiaľ odvolací súd konštatuje, že pri vedomosti žalovaných o potrebe písomnej formy zmluvy o prevode nehnuteľnosti a jej registrácii štátnym notárstvom nemohli byť žalovaní dobromyseľní, nevychádza z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/283/2009 z 27.10.2010 (uverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 73/2015) a sp. zn. 4Cdo/361/2012 z 27.01.2015 (uverejnený v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 74/2015), závery ktorých spochybnil Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 484/2015, ale z podstaty a zmyslu ustanovení Občianskeho zákonníka o dobromyseľnom držiteľovi (§ 130 ods. 1, § 134 ods. 1), ktoré majú poskytnúť ochranu takému držiteľovi veci, ktorý s prihliadnutím na všetky okolnosti bol presvedčený o svojom vlastníckom práve a toto presvedčenie sa z nejakého konkrétneho dôvodu ukáže mylným. Žalovaní o potrebe usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemku kúpeného od U. I. vedeli, o čom svedčí aj notárska zápisnica o ich vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva k parceliam C-KN č. XXXXX/XX a C-KN č. XXXXX/XX spísaná L.. U. X. dňa 20.01.2006 pod sp. zn. N 31/2006, Nz 2071/2006, aj notárska zápisnica spísaná dňa 22.01.2015 notárkou L.. U. X. pod N 9/2015, Nz 1911/2015.

21.2 Dobromyseľná držba je popri právnom titule a uplynutí nepretržitej vydržacej doby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Vo vzťahu k C-KN parcele č. XXXXX/XX žalovaní dobromyseľnú držbu po zákonom stanovenú dobu nepreukázali, z tohto dôvodu neobstojí ich vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k C-KN parcele č. XXXXX/XX v notárskej zápisnici N 9/2015, Nz 1911/2015 a táto listina nemala slúžiť na zápis vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti v prospech žalovaných. Podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalovanými k C-KN parcele č. XXXXX/XX podľa § 134 Občianskeho zákonníka splnené neboli. Vlastníkom nehnuteľnosti je žalobca, ktorý bol pred zápisom vlastníckeho práva žalovaných evidovaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník parcely C-KN č. XXXXX/XX katastrálne územie B.. Na tomto závere nič nemení ani žalobcom podpísaný súhlas k osvedčeniu o vydržaní vlastníckeho práva žalovanými k parcele C-KN č. XXXXX/XX z dôvodu, že zákonnou podmienkou pre vydržanie vlastníckeho práva nie je súhlas zapísaného vlastníka, ale splnenie zákonných podmienok.

22. Odvolací súd vychádzajúc z týchto úvah považoval žalobu žalobcu za dôvodnú, obranu žalovaných za nedôvodnú, preto rozsudok súdu prvej inštancie po prejednaní veci na odvolacom pojednávaní podľa § 388 C. s. p. zmenil a žalobe vyhovel.

23. Po zmene rozsudku súdu prvej inštancie sa za úspešnú stranu v spore plnom rozsahu považuje žalobca. Podľa § 396 ods. 2 C. s. p. rozhodol odvolací súd o nároku strán sporu na náhradu trov celého konania tak, že žalovaným 1/ a 2/ ako neúspešným stranám v spore uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie

o výške náhrady trov konania. Tento výrok zodpovedá zákonným ustanoveniam § 255 ods. 1 a § 266 ods. 1 C. s. p.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.)

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).